

Verslag donateursdag, 28 maart 2015

Na een moeilijk jaar, kiezen voor een nieuwe aanpak.

Voor de negende keer heeft er op zaterdag 28 maart jl. de donateursdag van Family Help Programme Holland-Sri Lanka plaatsgevonden. Dit jaar is gekozen voor een locatie in Kampen. Het thema van dit jaar was: Na een moeilijk jaar, kiezen voor een nieuwe aanpak.

Fons Catau heet iedereen van harte welkom. Fons vertelt dat het jaar 2014, inmiddels is hij ruim 15 jaar betrokken bij FHP, met afstand het jaar is geweest waarin Fons bestuurlijk en organisatorisch het meest heeft meegemaakt en af en toe ook het gevoel had hoe houden we dit in de hand. Vandaag zal Fons hier maximaal op ingaan – en de aanwezigen een dieper kijkje in de keuken geven. Misschien zal de boodschap op bepaalde punten best ingrijpend zijn.

FHP is in 1980 opgericht door Herman Steur en is later met mensen in Sri Lanka en in Nederland uitgebouwd. Afgelopen januari heeft Fons samen met de Nederlandse ambassadeur in Sri Lanka het nieuwe bord van het Welkom Dorp onthuld. De ambassadeur gaf daarbij aan dat FHP, terugkijkend, toch wel de meest succesvolle Nederlandse goede doelen organisatie is geweest in Sri Lanka. FHP kenmerkt zich door een aantal zaken. Namelijk *ondersteuning aan alleenstaande moeders en alleenstaande ouderen*. Herman heeft zich hier destijds ontzettend sterk voor gemaakt.

Het *Welkom Dorp* is in 1995/1996 tot stand gekomen. Dit was de droom van Herman. Hij wilde iets tot stand brengen voor de daklozen in Colombo. Als ouderen niet meer nuttig zijn voor de maatschappij dan worden ze als het ware gedumpt door de familie en de maatschappij. Door de opvang van deze daklozen heeft het Welkom Dorp wel haar sporen verdient. Een zuil bij de ingang van het dorp geeft aan welke mensen in het dorp woonden en in het dorp zijn overleden. Gesteld kan dan ook worden dat het Welkom Dorp een belangrijke voorziening is voor heel veel mensen die anders geen dak meer boven hun hoofd hebben.

Fons geeft ook aan dat we als FHP heel veel *projecten* hebben gedaan. Soms door FHP zelf opgepakt en soms op initiatief van donateurs. Bijvoorbeeld het bouwen van kleuterscholen, opleidingscentra of bibliotheken etc.

Ook zijn de tsunamiprojecten, die we hebben gedaan, erg belangrijk geweest. Na 26 december 2004 – de tsunami – kwam er heel veel geld binnen door giften van donateurs voor tsunami projecten. We kregen een paar ton in een hele korte tijd. Fons zelf was toen nog directeur van de Woonplaats en vanuit de landelijke koepel van woningcorporaties kwam ook een behoorlijk bedrag binnen. Ook ontvingen we van de Samenwerkende Hulp Organisaties (giro 555) € 500.000,-. Vele woningen zijn voor de tsunami slachtoffers gebouwd. Daarna volgde het project SHINE – bouwen van huizen/dorp voor de slachtoffers van de burgeroorlog. Dat laatste was ook een heel bijzonder project.

In 2008 zijn we op kleine schaal met *microkredieten* gestart. Microkrediet kan gezien worden als een vernieuwing van het ondersteuningsprogramma want bij ondersteuning geef je iets zonder dat je de vraag stelt wat gebeurt er met het geld, terwijl bij microkrediet we dit doen met CBO's (Community Based Organisations – lokale samenwerking van burgers die met elkaar zorgen dat die gelden gebruikt worden voor de lokale gemeenschap). Dit kan door het verstrekken van een naaimachine, kippen of een koe. Een kleinschalig initiatief – waarbij duidelijk is gekozen om nooit het geld aan een iemand te geven maar te laten lopen via de CBO.

Met de bouwprojecten zijn we inmiddels gestopt, waren projectgebonden subsidies en is heel succesvol geweest.

In 2014 hebben de besturen, om een aantal redenen, ingrijpende maatregelen moeten nemen. Fons herinnert zich dat vorig jaar een donateur tijdens de donateursdag zei dat het verhaal van toen heel veel leek op het verhaal van 2013. De donateur vroeg zich dan ook af of er wel schot in zat? Ja er zit wel degelijk schot in maar er moest nog heel veel gebeuren. Vlak daarna kwamen we in een ongelooflijke turbulente tijd. In 2014 hebben we behoorlijk moeten ingrijpen. Hiervoor was een aantal redenen:

De financiële tekorten in Sri Lanka liepen erg snel op.

In het verleden had FHP heel wat reserves kunnen opbouwen in Sri Lanka. Dat had er alles mee te maken dat Herman, vanaf 1980 al wonend in Sri Lanka, toen ook het zwaartepunt in Sri Lanka heeft neergelegd. Hier in Nederland hadden we al geconstateerd dat Sri Lanka meer gelden uit de fondsen haalden dan dat er in kwam. Het Nederlandse bestuur heeft het Srilankaans bestuur hier vaak op gewezen: jullie krijgen zoveel geld binnen en besteedt nu niet meer geld dan dat er binnenkomt. Reactie van het Srilankaans bestuur was vrij laconiek en gaven aan dat de organisatie zo is gevormd dat zij de beschikking hebben over het geld en dat zij vrij zijn om te bestemmen en als er te weinig geld binnen komt dan moet het Nederlands bestuur maar zorgen dat er meer middelen worden geworven.

In 2010 hebben we e.e.a. met de toenmalige boekhouder doorgenomen en gesteld dat als Sri Lanka zo door gaat ergens in 2014 en 2015 tekorten zouden ontstaan.

In diezelfde periode hebben we een paar forse erfenissen gekregen. Deze hebben we in overleg met de accountant in Nederland vastgezet en dus niet meer zo als voorheen naar Sri Lanka overgemaakt. Toen in 2014 vanuit Sri Lanka het bericht kwam we zijn door onze reserves heen dus jullie moeten de erfenissen aan ons overmaken hebben we gezegd NEE eerst moet er kritisch naar de organisatie gekeken worden en zullen er stappen moeten worden ondernomen. Een harde stellingname maar noodzakelijk om de continuïteit van het programma zeker te stellen.

Ook is geconstateerd dat de kwaliteit van de organisatie in Sri Lanka zwaar onder druk stond. De vraag is gesteld of de organisatie wel fit voor de job is. Het was een vrienden en familie club. Aangegeven dat de kwaliteit van de organisatie sterk moet veranderen dat het zo niet langer meer kan.

Eveneens bleek de fondsenwerving in Nederland enorm onder druk te staan. We zien dat deze terugloopt. Je moet een goed verhaal hebben en duidelijk vertellen waar je voor staat. Hier hebben we in 2014 ook behoorlijk aan gewerkt.

Uitgangspunten voor veranderingen

- a) Het aller belangrijkste is, het zeker stellen van de toekomst van het Welkom Dorp. Het Welkom Dorp is wat Fons betreft de prestatie van Herman. Er zijn maatregelen genomen die daar op gericht zijn.
- b) Ondersteuningsprogramma geleidelijk aan afbouwen.
Niet alleen vanwege de situatie in Sri Lanka maar ook om het feit dat we formeel controles uitvoeren in Sri Lanka echter het programma is op dat punt te kwetsbaar. Het is niet meer mogelijk om mensen te bezoeken/controleren voor dat geld. Een alleenstaande moeder ontvangt € 16,50 minus 10% overheadkosten Sri Lanka dat is € 1,60 per persoon. In alle eerlijkheid dit kan niet meer!
Ook worden de mensen assertiever en dat betekent ook dat het programma steeds kwetsbaarder wordt. We blijven adopties ondersteunen en als u een gezin goed kent dan zal dit waarschijnlijk geen problemen opleveren maar het kan dus gebeuren dat het mis gaat. We kunnen dan ook geen garanties meer geven hoe graag we dat ook zouden willen. We stoppen met het werven van nieuwe gezinnen en alleenstaande ouderen.
- c) We gaan door met het verstrekken van microkrediet. Hoe we dit gaan doen daarover moet nog stevig worden gediscussieerd met Sri Lanka.
- d) Het terugbrengen van de tekorten. In 2013 was er een tekort van 20 miljoen Rps. 10 Miljoen op het dorp en 10 miljoen op het ondersteuningsprogramma. Inmiddels is het ondersteuningsprogramma teruggebracht naar 2 miljoen Rps. en het Welkom Dorp naar 1 miljoen Rps.

Vervolgens stelt Fons Shakki Mohamed voor aan de aanwezigen. Shakki vertelt dat hij 23 jaar is en in het laatste jaar van de HBO-opleiding Small Business and Retail management op Windesheim zit. Hij is op 3 jarige leeftijd met zijn ouders en zus vanuit Sri Lanka naar Nederland gevlucht. Bij FHP mag hij afstuderen. Hij gaat onderzoeken welke maatregelen op strategisch niveau FHP voor januari 2017 kan nemen om de inkomsten van de organisatie te vergroten en de continuïteit van FHP Sri Lanka te kunnen waarborgen.

Ingrijpende stappen om te komen tot verandering:

- a) Negen medewerkers zijn inmiddels ontslagen. Dit was een erg moeilijke stap maar het moest gewoon gebeuren. FHP gaat nu verder met 2,5 krachten. Fons geeft aan dat alles keurig is afgehandeld met deze mensen binnen het kader van de Srilankaanse Wet.
- b) Beindiging contract met Mr. William Phillipsz. Ook geen gemakkelijke stap maar wel heel erg noodzakelijk. Hij had een ongeluk gehad waardoor hij in een rolstoel terecht is gekomen uiteraard een persoonlijk drama. Echter de laatste jaren had hij FHP niet meer onder controle. Dit ontslag is een lastig proces geweest. Het Nederlands bestuur heeft hierin echt ingegrepen.
- c) Kritisch kijken naar de organisatie van FHP. Daarbij is een belangrijke stap geweest dat we het Welkom Dorp hebben verzelfstandigd sinds 1 maart 2015. Deze nieuwe organisatie heet Herman Steur Trust. Doel van deze trust is er voor te zorgen dat het goed gaat met het Welkom Dorp en dat er weer meer mensen komen te wonen. Nu wonen er ruim 200 mensen maar het dorp is geschikt voor 300 bewoners en dat willen we weer bereiken. De organisatie is nu weer herkenbaar en we kunnen ook apart managen. Dit betekent dat alle beschikbare reserves die we nog hebben in

Nederland naar Herman Steur Trust gaan – betekent dus dat de effort die we maken gericht is op het continueren van het dorp.

- d) Het verouderde Kantoor in Pamunugama is verplaatst naar Seeduwa. Een kleiner kantoor maar iets moderner.

Herman Steur Trust

Is een trust binnen de Srilankaanse wetgeving. Een goede doelen organisatie waarbij voorkomen wordt dat op enigerlei wijze middelen uit de organisatie gebruikt zouden kunnen worden voor een ander doel dan waarvoor de trust is opgericht. Deze nieuwe rechtspersoon is in maart 2015 opgericht met een nieuw bestuur. De Trustees mogen geen van allen persoonlijke voordelen hebben. Het is dus een volledig volontaire bestuur, geen betaalde functies. In het nieuwe bestuur zitten drie leden uit het oude bestuur en drie nieuwe bestuursleden, waarvan twee uit het bedrijfsleven en een coördinerend arts van een ziekenhuis in Negombo, waardoor er ook een band met gezondheidszorg in Negombo ontstaat. De medicijnvoorziening via het ziekenhuis in Negombo levert een enorme besparing op. We hebben daarmee eigenlijk een sprong gemaakt naar een stukje professionalisering in Sri Lanka.

Het belangrijkste is om de exploitatie van het Welkom Dorp voort te zetten. Wel in een andere setting. Sri Lanka wordt steeds rijker maar het verschil tussen arm en rijk is van een andere orde dan we in Nederland kennen. Het is onze opgave is om te zorgen dat het dorp een eigen plaats krijgt in de Srilankaanse maatschappij en Sri Lanka moet ook zelf gaan fondsenwerven in Sri Lanka en we streven ernaar (stip aan de horizon) dat vanaf 2020 het dorp niet meer afhankelijk is van Nederland. Nieuwe bestuur moet ook fondsenwerven in Sri Lanka – alle mogelijkheden die er zijn moeten worden aangepakt. Nadenken over hoe we dit vorm geven.

De nieuwe trust heeft het dorp laten registreren binnen de Srilankaanse Wet als een voorziening voor ouderen en dat betekent dat ouderen met een inkomen lager dan Rps. 15.000 van de Srilankaanse overheid financiële ondersteuning krijgen. Ook willen we dat er adequaat management komt. In het Welkom Dorp hebben we eveneens van een aantal mensen afscheid genomen. Binnenkort komt er een nieuwe resident manager voor het dorp. Het contract met de huidige manager is niet verlengd.

De LTD - (in Nederlandse woorden de BV): Toen Herman begon met aankoop van grond voor de bouw van het Welkom Dorp is een aparte limited opgericht. Een goede doelen stichting mag namelijk geen grond werven en door het oprichten van een aparte limited heeft Herman dit dus opgelost.

Een aantal stappen zijn genomen en vanaf januari staat de limited volledig onder controle van Herman Steur Trust – op die manier is er een volledige controle op het onroerend goed. Essentieel voor de toekomst van het Welkom Dorp.

Vanaf de oprichting van Herman Steur Trust maakt Fons daar ook actief deel van uit als voorzitter van FHP Nederland. Ook zit Fons in het bestuur van de Limited.

Steun vanuit Nederland de komende jaren blijft erg belangrijk.

Met de huidige middelen die we hebben en die er binnenkomen kunnen we het Welkom Dorp nog zeker 5/6 jaar zeker stellen.

Ten aanzien van de Inkoop: veel aandacht is het laatste jaar besteed aan de inkoop. Er worden voortaan offertes opgevraagd. De familie banden die er zijn op Sri Lanka moeten worden doorbroken. Voortaan moet alles worden aanbesteed.

Ondersteuning

We werven geen nieuwe ondersteuning meer. De kosten zijn te hoog en het programma is te fraude gevoelig. FHP Sri Lanka moet werken binnen de 10% marge. Bestaande ondersteuning kunnen gewoon doorgaan en indien een donateur zijn of haar gezin/oudere wil bezoeken met chauffeur van FHP dan vraagt FHP hiervoor een bepaalde vergoeding - 45 Rps. per kilometer.

Mocht de ondersteuning om welke reden dan ook worden beëindigd dan ontvangt de donateur een keuzeformulier waarbij de voorkeur uitgaat naar ondersteuning aan het Dorp of naar microkrediet.

Projecten

Projecten blijven mogelijk maar wij vinden het steeds belangrijker te zorgen voor voldoende draagvlak binnen de lokale gemeenschap.

We hebben best een paar drama's gehad. Mensen die met veel moeite geld voor een schooltje hadden opgehaald en de feestelijke opening hadden meegemaakt. Om vervolgens na twee drie jaar weer te kijken en dan kom je daar en dan zitten er weinig kinderen op de school of de school is gesloten en wordt gebruikt als opslagruimte.

Als er een project komt dan moet de gemeenschap ook zelf de handen uit de mouwen steken; het uitgraven, het schilderen van het gebouw etc.

Het project wil er juist voor zorgen om mensen mee te nemen en sterker te maken.

Microkredieten

De Awake company is opgericht, dit is een apart bedrijf. De Srilankaanse Wet schrijft namelijk voor dat je daar een apart bedrijf voor moet hebben.

De Awake company is echter opgericht en in handen van twee (voormalige) bestuursleden Mr. William Phillipsz en Mr. Ravi en zij hebben zich formeel laten inschrijven als aandeelhouders en dat is voor ons volledig onaanvaardbaar. Daardoor is het een private bedrijf geworden waarbij de controle weg is. We willen dan ook of de volledige controle op het bedrijf of de statuten moeten worden gewijzigd zodat de Awake Company onder de Herman Steur Trust valt. Zo niet dan gaan we niet met Awake Company in zee. Deze eis is neergelegd bij de twee aandeelhouders.

Gekeken vanuit de nieuwe verhoudingen

Er zijn drie organisaties in Sri Lanka:

Herman Steur Trust

FHP

Microkrediet

Daarnaast valt de ondersteuning van De Woonplaats eind van het jaar weg. FHP Nederland zal moeten worden omgevormd tot een meer vrijwilligers organisatie.

Er moet nagedacht worden over nieuwe vormen van fondsenwerving. Daar gaat Shakki uiteraard ook mee bezig. In Sri Lanka is het een goed gebruik om een almsgiving te doen ter gelegenheid van een persoonlijke gelegenheid. In plaats van een cadeau is het een gebruik om te geven. Dit geven heet almsgiving waarbij bijvoorbeeld een maaltijd wordt aangeboden. We hebben onlangs een prachtige sponsorship gekregen voor zonnepanelen op het dak van het restaurant. Dergelijke producten kunnen we nu we de Herman Steur Trust hebben gericht uitzetten.

CBF Keur

Onlangs hebben we een heel uitgebreid gesprek met CBF gehad. In dit gesprek zijn we heel open en transparant geweest. CBF waardeerde bijzonder de transparantie en openheid over de toekomst van FHP.

Er is nog wel een aantal zaken op te lossen: er moet gepraat worden met de Zusterorde; we zijn volop bezig om de gezondheidszorg naar een hoger peil te brengen. 2014 was een spannend jaar – persoonlijk werd Fons er soms horend dol van. Januari 2015 is Fons er weer geweest en kreeg hij het gevoel dat we een weg zijn ingeslagen waar we trot op kunnen zijn, waarbij hij niet garandeert dat we daarmee alle problemen hebben opgelost maar er wel in geslaagd zijn om de turn around te pakken te hebben en hij geeft aan dat het voor zich spreekt dat we de donateurs meer dan nodig hebben om e.e.a. tot een succes te maken.

Vragen vanuit de zaal:

Wat betekent het wegvallen van De Woonplaats voor FHP?

Fons geeft aan dat het hierbij om een bedrag van € 52.000 gaat en dit dus een behoorlijke impact heeft. De Nederlandse organisatie zal dan ook anders moeten worden georganiseerd.

Hoe is FHP nu georganiseerd?

FHP Sri Lanka is in 1980 door Herman opgericht in Sri Lanka. Nadat de organisatie begon te groeien ging Herman fondsen werven in Nederland en besloot om FHP Holland-Sri Lanka op te richten. Die organisatie doet de fondsenwerving en onderhoudt de contacten met de donateurs. Herman had vastgelegd dat alle middelen die in Nederland worden geworven volledig beschikbaar waren voor FHP Sri Lanka. Herman had namelijk zelf graag de touwtjes in handen. In de jaren 90 is hij teruggetreden en werd adviseur. Dus kwam er een Sri Lankaanse voorzitter, Mr. Leo Samson. Zolang Herman adviseur was veranderde er niet zoveel. Herman was feitelijk tot 2005 degene die bepaalde wat er gebeurde. Na zijn aftreden als adviseur kwam de organisatie op eigen benen te staan en hadden we geen effectieve controle meer. Door de erfenissen in Nederland te houden hebben we de controle weer terug gekregen.

Verschil tussen Trust en stichting?

De Trust is een Angelsaksische trust en wijkt af van de Nederlandse stichting doordat de verantwoordelijke trustees op een wat hoger niveau zitten. Voordeel daarvan is dat stel de Trust stopt dan staat bij Wet vast dat het overvloeit naar de overheid – in ieder geval is e.e.a. zodanig zeker gesteld dat middelen nooit kunnen worden uitgenomen door individuen.

Verantwoording bestuur FHP Holland-Sri Lanka:

Er moet voor gewaakt worden dat het geen eenmansbedrijf wordt. Fons geeft aan dat hier in de laatste bestuursvergadering uitgebreid bij stil is gestaan en dat het bestuur zich daar terdege van bewust is. Elk bestuur moet zich er van bewust zijn dat de stichting niet van een persoon afhankelijk is en kan zijn.

Idee: misschien dat bestuursleden zo af en toe voor controle naar Sri Lanka gaan.

Bewoners in het Welkom Dorp:

In 1995 is het dorp erbij gekomen en het probleem bij het dorp is, op het moment dat er een schooltje wordt gebouwd dan is er een begin en een eind, in het dorp komen mensen in waar door de zorg die er verleend wordt de leeftijd veel hoger is geworden. Het dorp kan gezien worden als exploitatie van een verzorgingshuis. De mensen met dementie en met psychische en psychologische problemen zijn toegenomen evenals diabetici. De zorg is ongelooflijk omhoog gegaan maar de kosten zijn eveneens enorm gestegen.

Fons geeft aan dat het Welkom Dorp een prachtig gelijkvloers verzorgingshuis is en dat brengt tegelijkertijd ook alle zorgen met zich mee die daar bij horen.

Onze grote uitdaging is dat dit hele mooie dorp zijn plekje moet vinden in de Srilankaanse maatschappij. Voortaan noemen we dit dorp ook niet meer het Nederlandse Welkom Dorp want dan is automatisch de reactie dat dit dorp wordt ondersteund door Nederlanders. We noemen het dorp Welcome Village. We willen dat over een aantal jaren het een centre of excellence is hoe je in Sri Lanka de zorg voor ouderen optimaal kunt bieden.

Uitgebreid wordt ook gediscussieerd over de ontwikkelingen in Sri Lanka en de enorme ongelijkheid.

Vervolgens wordt er gepauzeerd en na de pauze vertelt Will van Meppelen Scheppink, bestuurslid FHP, iets over een project reis Family help Programme Sri Lanka welke hij samen met Beter-uit heeft samengesteld. Bij deze reis worden schoonheid en diversiteit van het eiland gekoppeld aan de projecten van FHP. Om de aanwezigen een indruk te geven van de reis wordt er een film vertoond.

Roelie Kiewiet vertelt aan de hand van een power point presentatie over haar ervaringen in Sri Lanka waar ze al vele malen is geweest en waar ze onder andere in diverse kindertehuizen heeft geholpen. Meestal eindigde ze haar reis dan in Negombo waar ze altijd even langs ging bij Herman Steur in het Welkom Dorp en zo dus ook bekend is geworden met het dorp.

Ze is zojuist weer teruggekomen uit Sri Lanka waar ze aan de bewoners van het dorp gymnastiek les heeft gegeven, zang- en tekenles. Samen met de bewoners en de Zusters heeft ze enorm genoten van deze bijzondere momenten.

Gerrit IJzerman, voorlichter van FHP, wil ook nog eens de nadruk leggen op het vergroten van de naamsbekendheid van FHP in Nederland. Hij is erg graag bereid om voorlichting te geven en vraagt aan de aanwezigen om eens rond te kijken en te vragen waar dit zou kunnen.

Aansluitend hebben we met z'n allen kunnen genieten van een heerlijke lunch. Geconcludeerd kan worden dat het een bijzondere open en transparante bijeenkomst is geweest. De actieve deelname vanuit de zaal was inspirerend en heeft mede bijgedragen tot een zeer geslaagde dag. Gerrit IJzerman en dochter Hilka werden bedankt voor hun hulp tijdens de donateursdag.

Enschede, maart 2015